

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-8 ta' Jannar, 2010

Citazzjoni Numru. 424/2007

A

-vs-

B, u b'digriet tal-5 ta' Mejju 2009 l-Avukat Anthony Cutajar u l-Prokuratur Legali Liliana Buhagiar inħatru kuraturi deputati sabiex jirrapprezentaw lill-istess B li jinsab assenti minn dawn il-gzejjer.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ipprezentat fis-26 t'Ottubru 2007 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett:

1. Illi l-kontendenti kienu ngħaqdu fiż-żwieġ nhar l-4 ta' Ġunju tas-sena 2002 fir-Registru Pubbliku (Dok. A);
2. Illi minn dan iż-żwieġ il-kontendenti ma kellhomx tfal;

3. Illi l-kontendenti qatt ma għexu flimkien;

4. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, u fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikoloġika serja li għamlitha mpossibbli għall-partijiet li jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ u dan *ai termini* tal-Artikolu 19 (1) (d) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

5. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat minħabba l-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa u tad-dritt għall-att taż-żwieġ u dan *ai termini* tal-Artikolu 19(1) (f) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

6. Illi minħabba dawn ir-raġunijiet kif ukoll raġunijiet oħra kontemplati fl-Atti XXXVII tal-1975 li jirregola ż-żwiġijiet, iż-żwieġ bejn il-kontendenti kien null u bla effett fil-liġi;

Ghaldaqstant l-attriċi titlob bir-rispett illi dina l-Onorabbli Qorti għandha għar-raġunijiet premessi:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fl-4 ta' Ġunju, 2002 huwa null u bla effett fil-liġi *ai termini* tal-Artikoli 19 (1) (d) u 19 (1) (f) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

2. Tordna li din in-nullita' tiġi registrata fuq l-att taż-żwieġ relattiv fuq indikat.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li minn issa qed jiġi ngunt personalment biex jidher għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-kuraturi deputati pprezentata fis-6 ta' Novembru, 2009 li permezz tagħha eċċepew:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi f'dan l-istadju huma mhumieq edotti mill-fatti tal-kawża, iżda jirriservaw li jipprezentaw risposta ulterjuri meta u jekk jirnexxielhom jikkomunikaw mal-assenti minnhom rappreżentat, u f'dan ir-rigward minn issa jitolbu lir-rikorrenti tipprovdihom l-indirizz tal-intimat minnhom rappreżentat u / jew numru tat-*telephone* u / jew *e-mail address* tal-istess sabiex jkunu jistgħu jikkomunikaw miegħu.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit tal-attriċi.

Rat il-verbal tas-seduta tal-4 ta' Diċembru, 2009 li permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-2002 a bażi tal-Artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-kuraturi deputati ddikjaraw li mhumieq edotti mill-fatti. Iżda kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin: *"F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbiltà ta' xi kollizzjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċozament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju."* (**"Anna Tonna vs Alexander Tonna"** deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

Illi l-artikoli citati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'eskluzjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Illi kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża “**Joseph Zammit vs Bernardette Zammit**” (27 ta' Jannar, 2006):

“Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijiet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieġ huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux semplicement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ.

Rigward id-disposizzjoni kontenuta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi ppruvat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument ta' l-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskudiet iż-żwieġ innifsu jew eskudiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taż-żwieġ u din l-eskluzjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-disposizzjoni tirravviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi

enfasizzat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibbiltà bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċità li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapacià intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volontà li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali.”

Illi fil-kawża **“Nicholas Agius vs Rita Agius”** (25 ta' Mejju, 1995) intqal illi: *“B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-legislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturità; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-legislatur irrikjeda maturità sħiħa u perfetta ftit jew a dirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kuncett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċità ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.”* F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi **“Angela Spiteri vs Joseph Spiteri”** (4 ta' Novembru, 1994), **“Robert Attard vs Josephine Attard”** (18 ta' Ottubru, 1995) u **“Janet Portelli vs Victor Portelli”** (14 ta' Awissu, 1995).

Illi fil-kawża fl-ismijiet **“Mario Mizzi vs Maris Mizzi”** (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li: *“Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċità psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħnew il-libertà ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.”*

Illi huwa ċar għall-Qorti li l-konvenut iżżewweġ lill-attriċi biss biex ikun jista' joqgħod Malta; l-attriċi hija wkoll affetta minn kondizzjoni ta' dipressjoni li għamlitha mpossibbli għaliha li tirrifletti sewwa x'kienet qed tagħmel. Il-partijiet qatt ma għexu flimkien u għalhekk mill-provi prodotti jirriżultaw l-estremi taħt is-sub-inċiż (d).

Kopja Informali ta' Sentenza

Għaldaqstant il-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ celebrat bejn il-partijiet fl-4 ta' Ġunju 2002; spejjeż ikunu bla taxxa bejn il-kontendenti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----